

Otthontanulás

1.hét

Nyelvtan

Jó munkát!
Ügyes vagy!
Kitartást!

Írd a tananyagot a füzetbe, majd tanuld meg!

Az összetett mondat

Az összetett mondatot két tagmondat alkotja, melyek között nyelvtani és tartalmi kapcsolat lehet.

pl.

Nagyon hideg van.

egyszerű mondat

+

Meleg kabátot vettem fel.

egyszerű mondat

Nagyon hideg van, ezért meleg kabátot vettem fel. - **összetett mondat**

Az összetett mondatok tagmondatait kötőszóval vagy kötőszó nélkül kapcsoljuk össze.

Összetett mondat fajtái:

1. **alárendelő összetett mondat**
2. **mellérendelő összetett mondat**

Az alárendelő összetett mondat

Az alárendelő összetett mondat **főmondatból** és **mellékmondatból** áll.

Főmondat: tartalmazza az utalószót, főmondatból kérdezzük a mellékmondatra.

Mellékmondat: tartalmazza a kötőszót, mellékmondatból válaszolunk a főmondatra, a mellékmondat a főmondat hiányzó mondatrészét fejt ki tagmondat formájában.

Leggyakoribb utalószók: *annyi, az, azok, olyan, olyané, akkora, olyat, akkorát, annyit, abból, oda, arra, ott, azóta, stb.*

Az utalószót bekarikázzuk, a kötőszót bekeretezzük. Előfordul, hogy a mondat nem tartalmaz utalószót, kötőszót, olyankor oda kell értenünk.

Mellékmondatok fajtái:

1. **alanyi mellékmondat**
2. **tárgyi mellékmondat**
3. **határozói mellékmondat**
4. **jelzői mellékmondat**
5. **állítmányi mellékmondat**

pl. Elmegyünk az állatkertbe, **azért** | **hogyan** megnézzük a tigriskölyköket.

Elmegyünk az állatkertbe. – főmondat

Miért megyünk el az állatkertbe? – főmondatból kérdezzük

Azért, hogy megnézzük a tigriskölyköket.- mellékmondat

Feladat írásban:

1. Kapcsold össze az alábbi egyszerű mondatokat alárendelő összetett mondatokká! Ügyelj a tagmondatok közötti írásjelre!

Karcsi tornacipőt vett. Nekem is ilyen van.
Zsuzsa ma korán kelt. Időben el akar készülni az ebéddel.
Tímea elégedetlen. Másodszor késte le a buszt a héten.
Eljött a moziba a lánnyal. Nekem is tetszik ez a lány.
Pali egy lánnyal sétál. Vele láttam tegnap is.

2. Írd le a mondatokat, majd a főmondattal való kérdést írd mellé!

Elgondolkodtató az, hogy miért késel mindig.
Megmondanád azt, mi a bajod velem?
Mindjárt az első héten annyi eper fogyott, hogy nem győzték pótolni az eladók.
Aki sietni akar, az gyalog jár.
Aki egyszer hazudni mer, az többet hitelt nem érdemel.
Senkinek nincs a homlokára írva az, hogy mi lakik benne.
Hallani sem akarom azt, hogy mennyi időt vesztegettél el ezzel a próbálkozással.

Irodalom

Folytasd a tananyagot a füzetbe, majd tanuld meg!

Impresszionizmus

-Szó jelentése – benyomás
-Cél: pillanat megragadása, érzések kifejezése – szerelem, magány, múltidézés, emlékképek felelevenítése, természeti képek összekapcsolása az érzelmekkel
-gyakori a költői képek, jelzők, rímek használata
-képviselők: Paul Verlaine, Charles Baudelaire, Arthur Rimbaud, Monet, Manet,
Ady Endre, Babits Mihály, Tóth Árpád, Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső, Krúdy Gyula

Szimbolizmus

-szó jelentése – jelkép
-cél: költők szimbólumok segítségével fejtik ki mondanivalójukat
-szimbólum egy rejtett mondanivaló
-gyakori a szóképek használata
-képviselők: Paul Verlaine, Charles Baudelaire, Arthur Rimbaud
Ady Endre, Babits Mihály, Tóth Árpád, Kosztolányi Dezső

Avantgárd

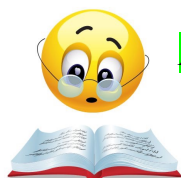
-szó jelentése – előörs
-cél: lázadás, hagyományos művészeti formák lerombolása és egy új építése

Formabontó izmusok:

- futurizmus**: technika dicsőítése – Marinetti
- dadaizmus**: abszurd ábrázolás – Tristan Tzara
- expresszionizmus**: érzések kifejezése – Franz Kafka, József Attila
- szürrealizmus**: tudatalatti világ ábrázolása – André Breton, József Attila

Formaépítő izmusok:

- kubizmus**: mértani alakzatok ábrázolása – Picasso
- konstruktivizmus**: különböző anyagok, formák előtérbe helyezése – Kazimir Malevics

Nézd át az irányzatokhoz tartozó képeket, egyes jellemzőket a tankönyvben!

*Az e heti nyelvtan és irodalom feladatok,
anyagok fényképes visszajelzését
október 30-ig várom!*

*Elérhetőség: i.biroova91@gmail.com
vagy Messenger*

